

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN

Näyttötutkinnon perusteet

TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN ERIKOISAMMATTITUTKINTO 2015

Määräys 45/011/2015

© Opetushallitus

Määräykset ja ohjeet 2015:39

ISBN 978-952-13-6138-8 (pdf)

ISSN-L 1798-887X

ISSN 1798-8888 (verkkójulkaisu)

Taitto: Grano Oy

www.oph.fi/julkaisut

17.6.2015

45/011/2015

Voimassaoloaika: 1.10.2015 alkaen toistaiseksi

Säännökset, joihin toimivalta määräyksen antamiseen perustuu:

L 631/98, 13 § 2 mom.

Kumoo Opetushallituksen määräyksen

13.6.2011 nro 17/011/2011

Muuttaa Opetushallituksen määräystä

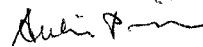
TIETO- JA VIESTINTÄTEKNIIKAN ERIKOISAMMATTITUTKINNON PERUSTEET

Opetushallitus on päättänyt tieto- ja viestintätekniikan erikoisammattitutkinnon perusteista, joita on noudatettava 1.10.2015 lukien toistaiseksi. Ennen tämän määräyksen voimaantuloa aloitettu tutkinnon suorittaminen voidaan saattaa loppuun tutkinnon perusteiden 13.6.2011 nro 17/011/2011 mukaisesti 30.9.2017 mennessä.

Tutkintotoimikunta ja tutkinnon järjestäjä eivät voi jättää noudattamatta tutkinnon perusteita tai poiketa niistä.

Järjestettäessä näyttötutkintoon valmistavaa koulutusta koulutuksen järjestäjä päättää koulutuksen sisällöstä ja järjestämisestä tutkinnon perusteiden mukaisesti. Koulutukseen osallistuvalla tulee osana koulutusta järjestää mahdollisuus suorittaa näyttötutkinto.

Pääjohtaja

Aulis Pitkälä

Opetusneuvos

Minna Bälint

LIITE

Tieto- ja viestintätekniikan erikoisammattitutkinnon perusteet 2015

SISÄLTÖ

I	Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnon osat ja muodostuminen	5
II	Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi	6
1	Palveluprosessissa toimiminen	6
2	Projektien hallinnointi	8
3	Uuden tieto- ja viestintäteknisen palvelun kehittäminen.....	10
4	Palvelusopimusten hallinnointi	11
5	Palvelun teknisen ratkaisun ylläpito ja kehittäminen.....	13
	Liite. Tutkinnon kuvaus	15

I Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnon osat ja muodostuminen

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinto

Pakollinen tutkinnon osa

1. Palveluprosessissa toimiminen

Valinnaiset tutkinnon osat, joista tutkinnon suorittaja valitsee kaksi osaa

2. Projektien hallinnointi
3. Uuden tieto- ja viestintäteknisen palvelun kehittäminen
4. Palvelusopimusten hallinnointi
5. Palvelun teknisen ratkaisun ylläpito ja kehittäminen

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnon tutkintonimike on datanomi (EAT).

II Tieto- ja viestintätekniikan erikoisammattitutkinnon ammattitaitovaatimukset ja osaamisen arviointi

Tutkinnon osan ammattitaitovaatimukset määrittävät, mitä tutkinnon suorittajan tulee osata suorittaessaan kyseistä tutkinnon osaa. Ammattitaidon osoittaminen -kohdassa määritellään, mitä tutkinnon suorittaja tekee osoittaakseen ammattitaitonsa. Tutkintotilaisuudessa osoitettava ammattitaito arvioidaan hyväksytyin suorituksen kriteerien mukaisesti. Tutkinnon suorittajan ammattitaitoa arvioivat työnantajien, työntekijöiden ja opettajien edustajat, joilla on riittävä suoritettavaan tutkintoon liittyvä ammattitaito ja riittävä perehtyneisyys arviointiin ja suoritettavan tutkinnon perusteisiin.

1 Palveluprosessissa toimiminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- arvioida palveluprosessin toimintaa
- toimia palveluprosessissa asiantuntijana.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa toimimalla tieto- ja viestintätekniisissä asiantuntijatehtävissä palveluprosessissa. Tutkinnon suorittajan tulee vastata prosessin tai sen osan toiminnasta tarjoajan tai asiakkaan edustajana. Sisällöllisesti tehtävien tulee kytkeytyä ohjelmistoihin, järjestelmiin tai tieto- ja viestintätekniikkaan. Tutkinnon suorittaja osoittaa tietohallinnon yleisten viitekehysten ja prosessien sekä hyvien käytänteiden tuntemuksen käytännön toiminnassaan. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito tulee luotettavasti arvioitua.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja osaa arvioida palveluprosessin toimintaa.	
Palveluprosessin mallintaminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• tuntee organisaation palveluprosessit ja osaa perustella niiden merkityksen liike-toiminnalle• on tietoinen organisaation palveluprosesseihin liittyvistä sopimuksista• osallistuu palveluprosessin kuvaamiseen• osallistuu palveluprosessin seurantaan tarkoitettujen mittareiden suunnitteluun
Palveluprosessin kehittäminen	<ul style="list-style-type: none">• seuraa eri lähteistä ammattialan kehitystä• kerää dataa ja palautetta palveluprosessin toiminnasta sovitujen mittareiden mukaisesti• analysoi dataa yhdessä muiden asiantuntijoiden ja sidosryhmien kanssa• esittää palautteen ja seurannan pohjalta perusteltuja kehittämisehdotuksia.
Tutkinnon suorittaja osaa toimia palveluprosessissa asiantuntijana.	
Työn ja ajan hallinta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• organisoii työtehtävänsä tarkoituksenmukaisesti annetun aikaresurssin puitteissa varmistaen työn valmistumisen• aikatauluttaa omaa työtään huomioiden kiireelliset suunnittelematomat työtehtävät
Työssä toimiminen	<ul style="list-style-type: none">• osallistuu organisaation projekteihin, hankkeisiin, tiimeihin tai työryhmiin oman vastualueensa asiantuntijana• käyttää sujuvasti palveluprosessien hallinnoinnissa tarvittavia tietojärjestelmiä• noudattaa työhönsä liittyviä sopimuksia, lakeja ja muita säädöksiä• viestii tarkoituksenmukaisella tavalla oman asiantuntijuusalueensa asioista• edistää työyhteisössä tietotekniikan käyttöä viestinnässä ja vuorovaikutustilanteissa• käyttää tieto- ja viestintätieteiden alan sanastoa vastaanottajan kannalta ymmärrettävästi• kommunikoi sujuvasti suomen tai ruotsin kielellä• kommunikoi englannin kielellä käyttäen alan terminologiaa.

2 Projektien hallinnointi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- käynnistää projektin
- hallinnoida projektia
- päättää tai keskeyttää projektin.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa vastaamalla projektin hallinnasta käynnistymisvaiheesta projektin päättämiseen tai sen keskeyttämiseen. Projekti voi olla yrityksen sisäinen tai asiakkaalle toteutettava. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito tulee luotettavasti arvioitua.

Hyväksytyin suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja osaa käynnistää projektin.	
Projektiehdotuksen laatiminen	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• laatii tai viimeistelee projektiehdotuksen, joka sisältää kuvauksen projektin tavoitteista ja tehtävästä sekä ehdotuksen projektiorganisaatiosta hyödyntäen projektin kannalta olennaisia asiantuntijoita• pyytää projektiehdotuksen viimeistelemiseksi palautetta ohjausryhmältä tai muilta projektista päättäviltä tahoilta
Projektisuunnitelman laatiminen	<ul style="list-style-type: none">• laatii projektisuunnitelman vaatimusmäärittelydokumentin mukaisesti• kuvaa projektisuunnitelmassa projektin tavoitteen, tehtävän ja lopputulokset, aikataulun ja kustannukset, projektiorganisaation, riskien-, muutos- ja laadunhallintasuunnitelman sekä suunnitelman viestinnälle ja dokumenttien hallinnalle organisaation toimintatapojen mukaisesti• hyödyntää projektisuunnitelman laadinnassa asiantuntijoiden apua• esittelee ja hyväksyy suunnitelman sovitun käytännön mukaisesti

Projektin perustaminen	<ul style="list-style-type: none"> • perustelee projektin hallinnoinnissa käytetyn ohjelmiston tai järjestelmän valinnan • perustaa projektin valittuun ohjelmistoon tai järjestelmään • sopii yhteydenpitovälineet projektiryhmän ja muiden sidosryhmien kanssa • sitouttaa projektiryhmän jäsenet yhteydenpitovälineiden käyttöön • valitsee dokumenttien säilytyspaikan varmistaen säilytyksen luotettavuuden ja turvallisuuden • perustaa säilytyspaikan ja tiedottaa säilytyspaikasta projektiryhmälle ja muille asianosaisille.
Tutkinnon suorittaja osaa hallinnoida projektia.	
Projektin läpivienti	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • johtaa projektia suunnitelman mukaisesti • ohjaa työskentelyä tavoitteiden saavuttamiseksi • havainnoi poikkeamat toiminnassa ja huolehtii projektisuunnitelman päivittämisestä • varmistaa viestinnällä, että sidosryhmillä on ajantasainen tieto projektin tilanteesta • raportoi projektin edistymisestä ottaen erityisesti huomioon suunnitelmassa tapahtuneet poikkeamat • järjestää ohjausryhmä-, projekti- ja katselmuskokoukset • laatii kokousmuistiot ja viestii ne asianosaisille • huolehtii dokumenttien varmuuskopioinnista, tietoturvasta sekä tietosuojasta.
Tutkinnon suorittaja osaa päättää tai keskeyttää projektin.	
Loppuraportin laatiminen	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none"> • laatii loppuraportin, jossa analysoi myös projektin onnistumista suhteessa tavoitteisiin • esittelee ja hyväksyttää loppuraportin ohjausryhmällä
Projektin päättäminen	<ul style="list-style-type: none"> • arkistoi projektidokumentit sovitun käytänteen mukaisesti • tuhoaa arkistoitamattomat projektidokumentit asianmukaisesti • arkistoi ja poistaa projektin käyttämästään ohjelmistosta tai järjestelmästä • viestii projektin tuloksista sidosryhmille.

3 Uuden tieto- ja viestintätekni- nen palvelun kehittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella palvelun
- toteuttaa suunnitelman mukaisen palvelun
- varmistaa palvelun toimivuuden.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa osallistumalla tiimin vastuullisena jäsenenä uuden tieto- ja viestintätekni-
nen palvelun kehittämiseen joko yrityksen sisäisten tai ulkoisten asiakkaiden käyttöön. Toimialasta riippumatta kehitettävän palvelun tulee liittyä ohjelmistoihin, järjestelmiin tai tieto- ja viestintätekniikkaan. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito tulee luotettavasti arvioitua.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella palvelun.	
Asiakastoiveiden analysointi	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• selvittää asiakastoiveet ja kokoaa palvelun suunnittelussa tarvittavan materiaalin yhdessä asiakkaan ja kehitystiimin kanssa• laatii palvelulle asetuista vaatimuksista ja toiveista sovitun dokumentin• vertailee toteutusvaihtoehtoja ja palvelun taustalle sopivia teknisiä ratkaisuja
Palvelun suunnittelu	<ul style="list-style-type: none">• valitsee asiakkaan ja kehitystiimin kanssa palvelulle sopivan teknisen ratkaisun• laatii realistisen toteutus- ja testaussuunnitelman• huomioi suunnitelmassa palveluun kytkeytyvät sopimukset, lait ja muut säädökset• sitouttaa kehitystiimiin suunnitelman toteuttamiseen• perustelee suunnitelman asiakkaalle sekä hyväksyttää suunnitelman.

Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa suunnitelman mukaisen palvelun.

Tutkinnon suorittaja

- toteuttaa oman vastualueensa tehtävät palvelun kehittämisessä
- toimii tiiviissä yhteistyössä kehitystiimin kanssa auttaen tiimin jäseniä ongelmien ratkaisussa
- käyttää luontevasti palvelun toteutukseen sopivia tietoteknisiä ympäristöjä
- tuottaa palvelun käyttöä tukevaa ohje- ja koulutusmateriaalia
- varmistaa, että palveluun liittyviä sopimuksia, lakeja ja muita säädöksiä noudatetaan toteutuksessa
- raportoi työn edistymisestä asiakkaalle ja muille asianosaisille.

Tutkinnon suorittaja osaa varmistaa palvelun toimivuuden.

Tutkinnon suorittaja

- varmistaa palvelun eri osien yhteensopivuuden toisiinsa ja käytössä olevaan tietotekniseen ratkaisuun
- testaa yhdessä asiakkaan kanssa palvelun toimivan vaatimusten ja toiveiden mukaisesti.

4 Palvelusopimusten hallinnointi

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- laatia ja hallinnoida palvelusopimuksia
- hallinnoida lisenssejä.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa osallistumalla palvelusopimusten laadintaan tai niiden päivittämiseen, joko palvelun tarjoajan tai tilaajan edustajana. Lisäksi tutkinnon suorittajan tulee hallinnoida oman vastualueensa lisenssejä. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito tulee luotettavasti arvioitua.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja osaa laatia ja hallinnoida palvelusopimuksia.	
Palvelusopimuksen laadinta	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• osallistuessaan sopimusten laadintaan tai päivittämiseen selvittää alalla käytetyt yleiset sopimusehdot ja valitsee niistä kyseiseen sopimukseen soveltuvat kohdat• vertailee sopimukseen liittyviä tieto- ja viestintätekniisiä ratkaisuja ja ehdottaa niistä sopivinta käytettäväksi sopimuksessa• arvioi vaihtoehtoisten ratkaisujen taloudellisia vaikutuksia edustamalleen organisaatiolle ja tekee niistä sopimukseen ehdotuksia mukaan lukien hinnoittelun• perustelee neuvottelutilanteessa vastuualueellaan olevien asioiden merkityksen
Sopimusten seuranta	<ul style="list-style-type: none">• seuraa vastuullaan olevien sopimusten toteutumista ja taloutta• seuraa sopimukseen liittyvien asioiden yleistä kehittymistä• reagoi poikkeamiin sopimuksen noudattamisessa tai tilanteessa ja osaa ehdottaa sopimuksen purkamista tai uudelleen sopimista.
Tutkinnon suorittaja osaa hallinnoida lisenssejä.	
	Tutkinnon suorittaja <ul style="list-style-type: none">• selvittää vastuualueensa ohjelmistojen ja muiden sopimuksiin liittyvien asioiden lisenssikäytänteet• valitsee organisaation kannalta kustannustehokkaimman lisenssivaihtoehdon yhdessä muiden asiantuntijoiden kanssa• seuraa lisenssien riittävyyttä ja korjaa tilanteen virheen havaittuaan• purkaa tarpeettomat lisenssit ja informoi asianosaisia käyttäjiä uusista vaihtoehdoista.

5 Palvelun teknisen ratkaisun ylläpito ja kehittäminen

Ammattitaitovaatimukset

Tutkinnon suorittaja osaa

- suunnitella palvelun teknisen ratkaisun kehittämisen
- toteuttaa palvelun uuden teknisen ratkaisun ja varmistaa sen toimivuuden.

Ammattitaidon osoittaminen

Tutkinnon suorittaja osoittaa ammattitaitonsa ylläpitämällä ja kehittämällä palvelun teknistä ratkaisua, joka liittyy laitteistoihin, virtualisointiin, tietoverkkoihin tai tieto- ja viestintätekniseen infrastruktuuriin. Teknistä ratkaisua ylläpidetään ja kehitetään joko yrityksen sisäisten tai ulkoisten asiakkaiden tarpeisiin. Kehitystyöhön tutkinnon suorittaja osallistuu kehitystiimin jäsenenä, jolla on vastuullaan palvelun teknisen ratkaisun toimivuus. Siltä osin kuin vaadittava ammattitaito ei tule esiin käytännön työtehtävissä, ammattitaidon osoittamista voidaan täydentää muilla tavoin siten, että ammattitaito tulee luotettavasti arvioitua.

Hyväksytyt suorituksen kriteerit ammattitaitovaatimuksittain

Tutkinnon suorittaja osaa suunnitella palvelun teknisen ratkaisun kehittämisen.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• kuvaa nykyisen teknisen ratkaisun ja määrittelee siinä ilmenneet kehittämiskohteet• vertailee uusien teknisten ratkaisujen tarjoamia mahdollisuuksia ottaen huomioon ratkaisuihin liittyvät sopimukset, lait ja muut säädökset• vertailee uusien teknisten ratkaisujen kustannusvaikutuksia siten, että pystyy perustelemaan kustannustehokkaimman vaihtoehdon• vertailee ratkaisuvaihtoehtoja ja valitsee uutta ratkaisua yhteistyössä asiakkaan ja muiden asiantuntijoiden kanssa• kokoaa tarvittaessa kehitystiimin uuden teknisen ratkaisun toteuttamiselle• laatii toteutussuunnitelman, jonka toteuttamiseen sitouttaa kehitystiimin jäsenet ja asiakkaan.
Tutkinnon suorittaja osaa toteuttaa palvelun uuden teknisen ratkaisun ja varmistaa sen toimivuuden.	
	<p>Tutkinnon suorittaja</p> <ul style="list-style-type: none">• kokoaa uuden teknisen ratkaisun yhdessä kehitystiimin kanssa• varmistaa, että tekniseen ratkaisuun liittyviä sopimuksia, lakeja ja muita säädöksiä noudatetaan toteutuksessa• siirtää, kopioi tai asentaa palvelun uuteen ympäristöön yhdessä kehitystiimin kanssa• testaa sovitulla testiaineistolla teknisen ratkaisun toimivuuden ja raportoi mahdolliset virhetilanteet• korjaa tai korjauttaa mahdolliset virheet• ottaa uuden teknisen ratkaisun käyttöön yhdessä asiakkaan kanssa• opastaa tai kouluttaa palvelun käyttäjät uuden ratkaisun tuomien muutosten hallintaan• huolehtii vanhan teknisen ratkaisun kestävästä kehityksen mukaisesta poistosta.

Liite. Tutkinnon kuvaus

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinto, datanomi (EAT)

Tutkinnon perusteiden voimaantulopäivä 1.10.2015 (45/011/2015).

Tutkinnon muodostuminen

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinto muodostuu yhdestä pakollisesta ja kahdesta valinnaisesta tutkinnon osasta.

Pakollinen tutkinnon osa on *Palveluprosessissa toimiminen*. Valinnaiset tutkinnon osat valitaan seuraavista: *Projektien hallinnointi*; *Uuden tieto- ja viestintäteknisen palvelun kehittäminen*, *Palvelusopimusten hallinnointi* tai *Palvelun teknisen ratkaisun ylläpito ja kehittäminen*.

Tutkinnon suorittaneen osaaminen

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnon suorittanut osaa vastata palveluprosesseista, jotka kytkeytyvät ohjelmistoihin, järjestelmiin tai tieto- ja viestintäteknikkaan. Hän kykenee mallintamaan ja kehittämään palveluprosesseja sekä toimimaan alan asiantuntijana. Valinnaisesta tutkinnon osasta riippuen tutkinnon suorittajan osaaminen voi painottua uusien palvelujen kehittämiseen tai uusien teknisten ratkaisujen käyttöönottoon. Tutkinnon suorittaneella on hyvät tiedot alan säädöksistä ja toimintaa koskevista sopimuksista. Hän osaa arvioida toimenpiteiden merkitystä organisaation liiketoiminnan kannalta ja viestiä vuorovaikutteisesti asiantuntijaryhmissä ja asiakkaiden kanssa.

Työtehtäviä, joissa tutkinnon suorittanut voi toimia

Tieto- ja viestintätekniiikan erikoisammattitutkinnon suorittanut voi toimia tieto- ja viestintäteknisten palvelujen kehittämisessä tai ylläpidossa. Hän voi esimerkiksi vastata järjestelmien teknisten ratkaisujen kehittämisestä tai toimia ohjelmistokehityksen erikoisasiantuntijana. Hänen vastuullaan voi olla myös tiimien tai työryhmien johtaminen. Tutkinnon suorittaneet voivat työllistyä yrityksiin ja organisaatioihin eri toimialoilla, sillä digitalisoitumisen myötä tieto- ja viestintäteknikkaan perustuvat palvelut lisääntyvät kaikilla aloilla.

Tutkintotodistuksen antajan nimi ja asema

Tutkintotodistuksen antaa Opetushallituksen asettama tutkintotoimikunta.

Tutkinnosta päättävän kansallisen/alueellisen viranomaisen nimi ja asema

Opetus- ja kulttuuriministeriö

Opetushallitus, opetus- ja kulttuuriministeriön alainen keskusvirasto

Tutkinnon taso (kansallinen tai kansainvälinen)

ISCED 4

Arvosana-asteikko/hyväksymisvaatimukset

Hyväksytty/hylätty

Jatko-opintokelpoisuus

Tutkinto tuottaa kelpoisuuden korkeakouluopintoihin.

Säädösperusta

Laki ammatillisesta aikuiskoulutuksesta 631/1998, asetus ammatillisesta aikuis-koulutuksesta 812/1998

Tutkintotodistuksen voi säädösten mukaan saada seuraavilla tavoilla

Tutkinto suoritetaan osoittamalla tutkintotilaisuuksissa Opetushallituksen päättämässä tutkinnon perusteissa vaadittu ammattitaito. Tarvittaessa järjestetään tutkintoon valmistavaa koulutusta. Koulutuksen järjestäjä huolehtii näyttötutkintoon ja siihen valmistavaan koulutukseen hakeutumisen, tutkinnon suorittamisen ja tarvittavan ammattitaidon hankkimisen henkilökohtaistamisesta.

Pohjakoulutusvaatimukset

Näyttötutkinnon suorittaminen on ammattitaidon hankkimistavasta riippumaton. Tutkintoon osallistujalle ei ole asetettu muodollisia koulutusvaatimuksia.

Verkojulkaisu
ISBN 978-952-13-6138-8
ISSN-L 1798-887X
ISSN 1798-8888

Opetushallitus on hyväksynyt nämä näyttötutkinnon perusteet ammatillisesta aikuiskoulutuksesta annetun lain nojalla.

Näyttötutkinnot ovat erityisesti aikuisväestöä varten suunniteltu ja kehitetty tutkinnon suorittamistapa.

Näyttötutkintojen suunnittelu ja toteuttaminen perustuvat opetusalan ja työelämän asiantuntijoiden tiiviiseen yhteistyöhön.

Opetushallitus
www.oph.fi
www.oph.fi/nayttotutkinnot
www.oph.fi/nayttotutkintojen_perusteet